

6069 **Enefte Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876.** 6070

Det har jo nok af og til kunnet se ud, som om Kampen dreiede sig om, hvorvidt der skulde begyndes paa Anstiftelsen af et Pantserfisk eller gives Tilskud til Universitetet eller noget lignende; men det kan jo i Virkeligheden ikke nytte at ville faae hinanden til at tro, at det er dette, hvorom Kampen dreier sig. Det er kun gennem disse Realiteter, at Kampen har fundet sit Udtryk, men den virkelige Kamp dreiede sig om et stort politisk Spørgsmaal, nemlig om de forskjellige Lovgivningsfaktorens Magtstilling lige overfor hverandre. Det er dette, der hidtil har holdt Mindretallet sammen, og det er det Enefte, der har kunnet holde det sammen, fordi det ikke har kunnet være skjult for Nogen, at, naar vi kom til en fri Forhandling om Realiteterne, vilde Mindretallet splittes ad. Det er altsaa et politisk Spørgsmaal, der har holdt Mindretallet sammen, og det var, fordi vi mente, at Regjeringen i forrige Session havde forladt det politiske Spørgsmaal, at den var gaaet over til at stille som sit Formaal at faae, hvad der den Gang kaldtes en taalelig Finantslov, det var derfor, at Mindretallet dengang optraadte, som det gjorde, imod Regjeringen. Derfor siger jeg, at det har undret mig at se de fleste Medlemmer af Mindretallet indtage den Stilling, de have indtaget iaar; thi ganske vist har Regjeringen ogsaa her bragt et andet Spørgsmaal ind, et Realitetspørgsmaal, og det et Realitetspørgsmaal af den allerfarligste Art for den klare politiske Situation — jeg har ikke kunnet billige, at det er slet (Hør!), ja, hør! — men jeg kan endnu mindre billige, at man, fordi dette er slet, har forladt hele sin politiske Position. Ulykken med dette Realitetspørgsmaal er jo den, at det synes aldeles uforklarligt for ærede Medlemmer her i Salen, næsten ligesaa uforklarligt for dem, som det efter Manges Sigende skal være for den store Masse af Vælgere, at da Alle erkende, at den Værdi, Pengene havde for nogle Aar tilbage, ikke mere er tilstede, er det billigt og retfærdigt, at Staten i de Betalinger, som den har at yde til sine Tjenere, søger at retablere den Værdi, den virkelig har tilkænt dem for deres Arbejde. Det er Ulykken med dette Spørgsmaal, at det synes saa uforstaaeligt for Mange her i Salen, og at det efter Sigende skal være aldeles uforstaaeligt for den store Vælgerbefolkning ude i Landet. Jeg skal kun give et eneste Exempel paa, hvilke Resultater dette kan føre til. Hærløven og Lønningsloven for Hæren blev som bekendt givne i 1867. Løber os nu tage en Oberst, der ved Lønningsloven af 1867 blev sat paa Mellemgagen, 2600 Rb., og i 1874

er kommen paa højeste Gage, 3000 Rb., og lader os da se, i hvilken Stilling han er kommen i 1874 i Sammenligning med den, han havde i 1867. Hans Stilling er da den, at han i 1874 efter 7 Aars Tjeneste og efter et tilsyneladende Avancement, der skulde give ham en større Indtægt af 400 Rb. aarlig, i Virkeligheden har 100 Rb. mindre i Indtægt, end han havde i 1867. Alt uder Forudsætning af, hvad jeg ikke tror fra nogen Side modsiges, at Pengenes Værdi er sunken med omtrent 20 pCt. Nu kan jeg jo kun beklage, at Stillingen er saaledes her i Salen, at saa Mange ikke ere istand til at forstaa dette, til at føle, at Retfærdighed og Billighed taler for, at Staten opretholder, hvad den selv engang har besluttet. Smidlerid, dette er et Uheld; men hvad jeg endnu mindre kan forstaa, er, at Mænd, som ere paa det Reue med dette Spørgsmaal, kunne af Hensyn til deres eventuelle Stilling ved en mulig Valgkamp gaa af Veien for den Mangel paa Forstaaelse deraf, som antages at være tilstede i deres Valgkreds. Jeg vilde i et saadant Tilfælde foretrække at imødegaa den vrang Forestilling, naar jeg virkelig selv havde Følelsen af, at den er vrang, fremfor at gaa af Veien for den. Naar jeg nu altsaa ser paa, hvad det da er, der skulde være opnaaet af de ærede Herrer af Mindretallet ved den Overenskomst, den Konvention, som de nu have sluttet med Flertallet i Finantsudvalget, saa maa jeg oprigtig talt tilstaa, at jeg ikke er istand til at se det; thi det forekommer mig, at De have været overordentlig velvillige mod det ærede Flertal ved at hjælpe det til at kunne komme til at stemme for det saameget omtalte Pantserfisk. Det forekommer idetmindste mig aldeles uforklarligt, hvorledes de Herrer af Flertallet, naar de møde hos deres Vælgere, skulle komme ud af at forklare den Modsætning, der er kommet tilstede mellem paa den ene Side dette: i Befæstningsagen at erklære, at Flaaden er Landets Hovedvaaben, at nu kommer det an paa at styrke Flaadens Udvikling, og derfor bevilges der i saa og saa mange Aar de fornødne Penge til Bygningen af 3 større Skibe, hvoraf idetmindste det første skal være et Pantserfisk, og saa paa den anden Side dette: at kunne forklare, at man, naar det kommer til at skulle udføres i Virkeligheden, dog ikke vil bevilge det. Dette forekommer mig at maatte være en højt uheldig Stilling for de ærede Herrer af Flertallet, og jeg kan godt begribe, at de ere de Herrer af det tidligere Mindretal overordentlig taknemmelige, fordi disse have bragt dem ud af denne Stilling. Dette kan jeg